

Porovnání hydrometeorologické situace a stavu sucha z poloviny dubna letošního roku 2020 se situací z poloviny dubna roků 2018 a 2019

Nedostatek srážek v posledních týdnech vedl k výraznému rozvoji sucha.

Aktuální stav v polovině dubna je nejméně příznivý ve srovnání s předchozími dvěma lety.

Podmínky dostupnosti vody pro vegetaci na počátku vegetačního období jsou tak velmi nepříznivé a zvyšují pravděpodobnost rozvoje sucha a jeho dopadů v následujících týdnech.

Vyhodnocení stavu sucha na území České republiky v polovině dubna 2018, 2019 a 2020

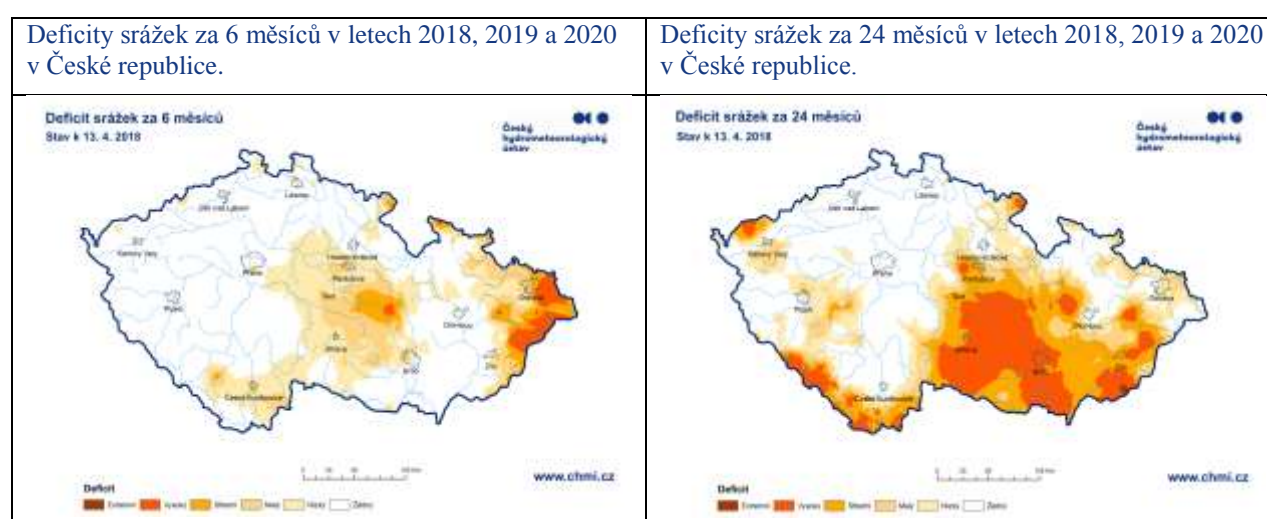
Srážky a dopady sucha na vegetaci

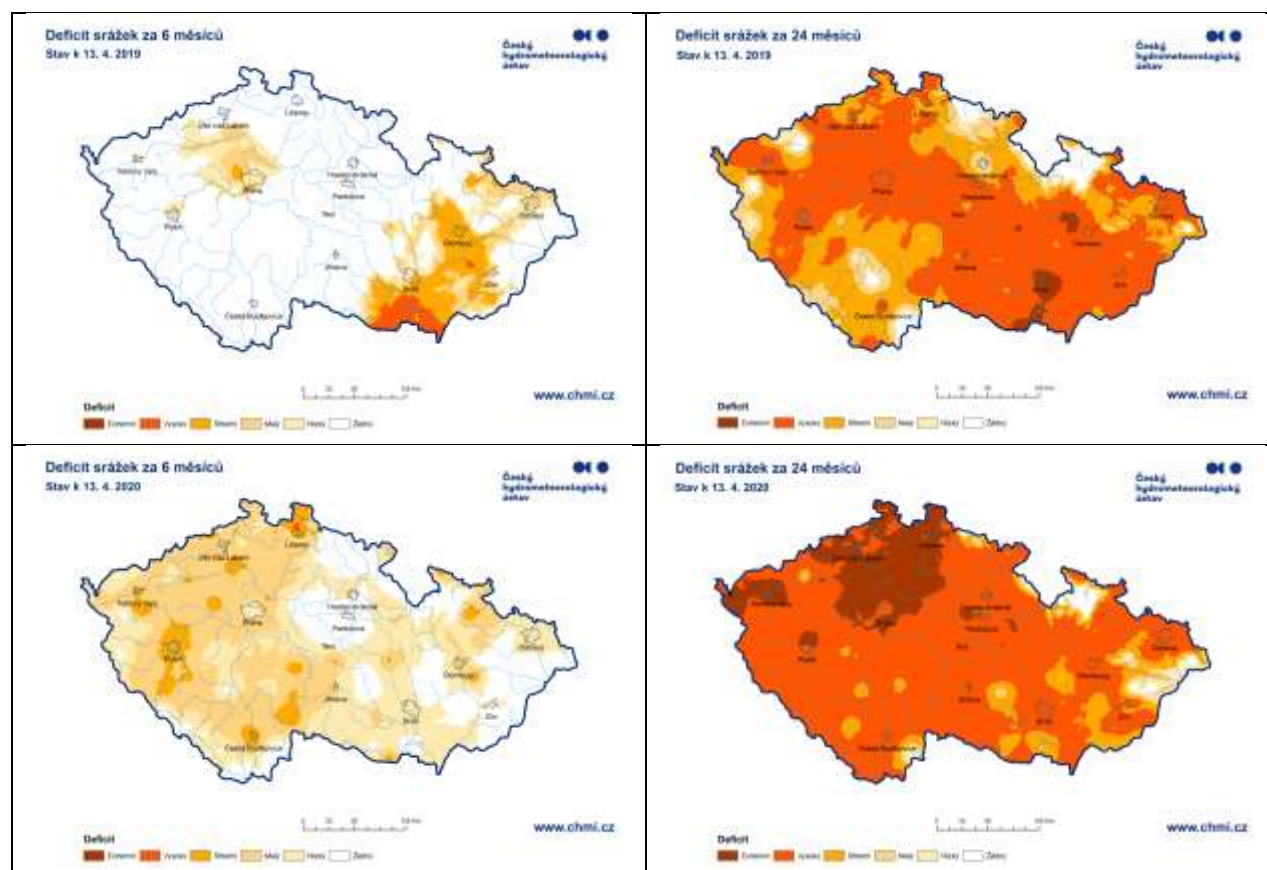
V letošním roce je oproti předchozím rokům zasažena většina území malým až středním deficitem srážek za 6 měsíců, který dobře vypovídá o nedostatku vody v orniční vrstvě, především pro volně rostoucí rostliny a zemědělské plodiny. Pokud by se nedostatek vody dále prohluboval, došlo by k negativním dopadům na zemědělskou výrobu.

Velmi špatná je situace v případě deficitu kumulovaného za 24 měsíců. Ten vypovídá o dlouhodobém působení sucha. Deficit za 24 měsíců vypovídá o nedostatku vody v půdě pro stromy a lesní porosty. Většina území je přitom zasažena vysokým deficitem a na části území, severní Čechy a Liberecko, je deficit dokonce extrémní.

Příložené mapky zároveň ukazují postupné rozšiřování oblasti s vysokým deficitem k polovině dubna v posledních letech. Lze očekávat růst ploch porostů zasažených suchem, v některých oblastech jejich usychání v důsledku nedostatku vody.

Na mapkách (obr. 1) je zobrazen deficit srážek vypočtený dle metodiky WMO, který se počítá jako rozdíl srážek a evapotranspirace vztážený k normálu.

Obr. 1 vyhodnocení deficitů srážek na území ČR

Stav povrchových vod

Můžeme říci, že z hlediska vyhodnocení stavu povrchových vod, je na území České republiky odtokově dubnová situace nejhorší právě v letošním roce.

Aktuálně jsou vzhledem k dlouhodobým dubnovým průměrům průtoky většinou podprůměrné až výrazně podprůměrné, nejčastěji v rozmezí 15 až 50 %, na některých horských tocích pak od 50 do 90 % dlouhodobého průměru pro měsíc duben. Srovnání průměrných týdenních průtoků z poloviny dubna v jednotlivých letech 2018-2020 pro závěrové profily hlavních povodí jsou v uvedené tabulce 1.

Tok	Profil	Průtok (m ³ .s ⁻¹)	% měsíčního průměru	Průtok (m ³ .s ⁻¹)	% měsíčního průměru	Průtok (m ³ .s ⁻¹)	% měsíčního průměru
		2018		2019		2020	
Vltava	Praha(Chuchle)	61,9	28	<u>117</u>	<u>54</u>	<u>50,3</u>	<u>23</u>
Labe	Ústí n. L.	228	49	<u>250</u>	<u>54</u>	<u>142</u>	<u>30</u>
Odra	Bohumín	<u>27,2</u>	<u>43</u>	21,6	34	<u>20</u>	<u>31</u>
Morava	Strážnice	<u>52,8</u>	<u>53</u>	36,6	37	<u>24,5</u>	<u>25</u>
Dyje	Ladná	<u>19,6</u>	<u>31</u>	19,6	31	<u>12,5</u>	<u>20</u>

Tab.1 Průměrné týdenní průtoky v závěrových profilech hlavních povodí v polovině dubna v letech 2018, 2019 a 2020 (operativní údaje)

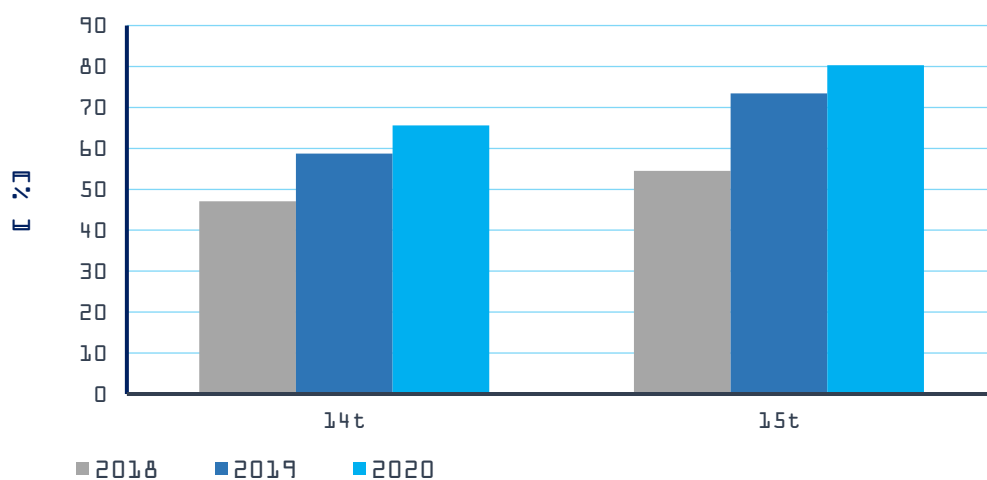
Stav podzemních vod

Na počátku dubna došlo ke zhoršení stavu podzemních vod u hladin mělkých vrtů na silně podnormální úroveň. V 15. týdnu tak byly hladiny u 80 % vrtů na území ČR silně nebo mimořádně podnormální, což je nejvyšší počet za poslední tři roky v tomto období roku (Obr. 2).

Při pohledu na mapy ukazující stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech ve 14. a 15. týdnu (Obr.3–4) je patrné, že letošní nástup sucha je časnější v porovnání s předchozími dvěma lety.

„Podobné úrovně sucha dosahovala hladina mělkých vrtů v předchozích dvou letech až koncem dubna.“

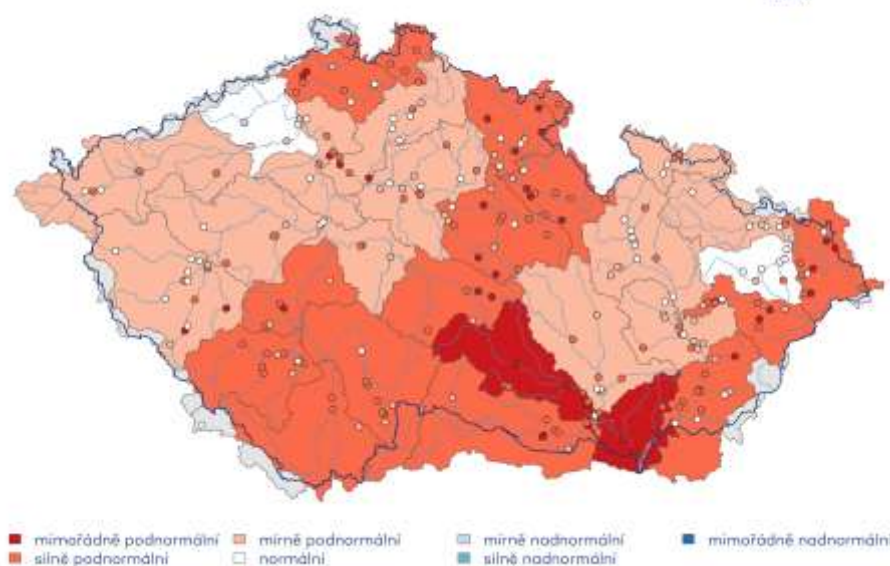
Mělké vrty na úrovni silného až mimořádného sucha

Obr. 2 Počty mělkých vrtů v na úrovni silného až mimořádného sucha v první polovině dubna 2018–2020.

Stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech
09.04. – 15.04.2018

Český
hydrometeorologický
ústav

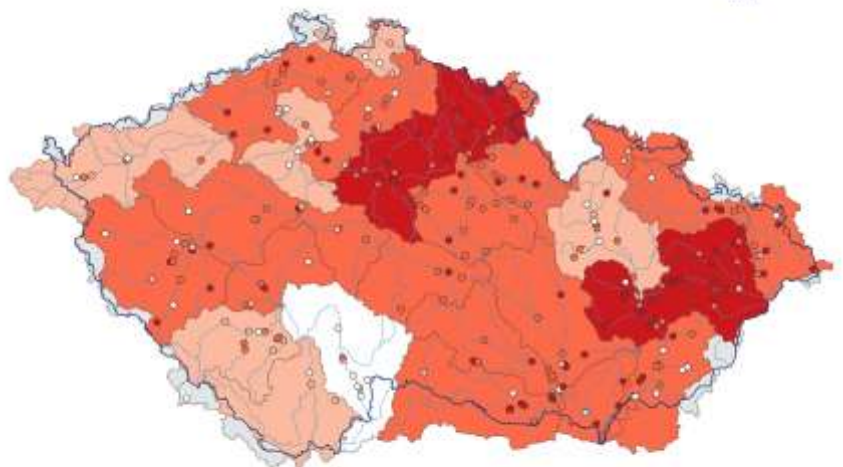

Obr. 3 Stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech podle zařazení na křivku překročení 15. týdne roku 2018 referenčního období 1981–2010. Agregováno také na oblasti povodí.

Stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech

08.04. – 14.04.2019

Český
hydrometeorologický
ústav

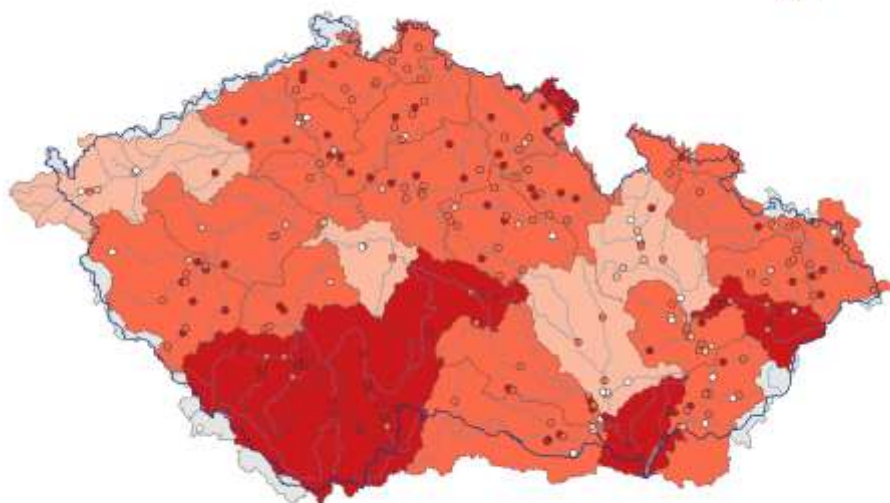
■ mimořádně podnormální	■ mírně podnormální	■ mírně nadnormální	■ mimořádně nadnormální
■ silně podnormální	□ normální	■ silně nadnormální	

Obr. 4 Stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech podle zařazení na křivku překročení 15. týdne roku 2019 referenčního období 1981–2010. Agregováno také na oblasti povodí.

Stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech

06.04. – 12.04.2020

Český
hydrometeorologický
ústav

■ mimořádně podnormální	■ mírně podnormální	■ mírně nadnormální	■ mimořádně nadnormální
■ silně podnormální	□ normální	■ silně nadnormální	

Obr. 5 Stav hladiny podzemní vody v mělkých vrtech podle zařazení na křivku překročení 15. týdne roku 2020 referenčního období 1981–2010. Agregováno také na oblasti povodí.

Kontakt:

Martina Součková

manažerka komunikace

e-mail: martina.souckova@chmi.cz,

info@chmi.cz, tel.: 777 181 882 / 735 794 383

Odborný garant:

Jan Daňhelka / hydrologie

Anna Lamačová / podzemní vody

Martin Možný / půdní sucho a stav vegetace

Radek Čekal / hydrologie, hydroprognóza

Podrobné informace naleznete:

<http://portal.chmi.cz/aktualni-situace/sucho>

<http://hamr.chmi.cz/>